

Göteborgs Stad

Askim-Frölunda-Högsbo

Tjänsteutlåtande

Utfärdat: 2011-02-09
Diarienummer: 0136-
0181/11

Avdelning Äldreomsorg samt hälso- och sjukvård

Emma Eggertsen
Telefon: 366 26 54
E-post: emma.eggertsen@frolundahogsbo.goteborg.se

Information avseende projektet "Den Goda Måltiden"

Ärendet

Hösten 2007 beslutade regeringen om en livsmedelsstrategi för hela Sverige. I satsningen ingår ett särskilt stöd för insatser på livsmedelsområdet. Projektet "Den Goda Måltiden" syftar till att skapa en god och stämningsrik måltidsupplevelse för de boende på våra äldreboenden i stadsdelen. Sista dag för ansökan var 31 januari 2011. Projektansökan har lämnats in och svar beräknas i mitten av februari.

Förslag till beslut

Informationen avseende projektet "Den Goda Måltiden" antecknas till protokollet.

Sammanfattning

I Göteborgs Stad pågår sedan flera år ett stort måltidsprojekt i vilket goda måltider och en god måltidsmiljö inom äldreomsorgen tillsammans är ett prioriterat mål i budgeten. Vi vill med detta projekt skapa ett komplement med fokus på kompetensutveckling, då det finns kunskapsbrister i arbetet med kost och måltid inom särskilt boende och rätt stöd och hjälp i dessa frågor ofta saknas. Projektet erbjuder möjligheter till kompetenshöjning och därmed nya redskap att arbeta med "Den Goda Måltiden".

Utbildningsinsatser skall omfatta alla delar i FAMM - produktion, miljö, näringsinnehåll och hygien. Enhetschefens roll kommer att lyftas specifikt eftersom enhetschefen har en arbetsledande roll och därmed är normgivande när det gäller personalens förhållnings- och arbetssätt. Projektledaren/dietisten skall genom utbildning, råd och stöd stimulera till att utveckla nya arbetssätt. Med ledning och inspiration av detta ska enheterna själva ta fram förslag till förändringar och förbättringar.

Bakgrund

Hösten 2007 beslutade regeringen om en livsmedelsstrategi för hela Sverige. Livsmedelsstrategin är en satsning inom matlandet Sverige på att stärka livsmedelsområdets konkurrenskraft, underlätta företagande, skapa nya arbetstillfällen och bidra till tillväxt i hela livsmedelskedjan. Satsningen är inriktad på innovation och kompetensökning i livsmedelssektorn samt upplevelsen av maten och matens mervärden som ekologiskt, närproducerat eller småskaligt producerat.

Alla sorters organisationer kan få pengar för att genomföra projekt som bidrar till visionen om Sverige - det nya matlandet samt ett stärkt och konkurrenskraftigt livsmedelsområde.

Projektet "Den Goda Måltiden" syftar till att skapa en god och stämningsrik måltidsupplevelse för de boende genom ökad förståelse och kunskap bland personalen om måltidsmiljöns och måltidssituationens betydelse för att underlätta ätandet för aptit och energi- och näringsintag samt hur man som vårdpersonal med små förändringar kan bidra till en god måltidsupplevelse.

Den Goda Måltiden

Som stöd för att utveckla en god måltidsmiljö kan Five Aspects of Meal Model (FAMM) (Gustafsson 2004, Gustafsson, Öström et al. 2006) användas. Måltiden som helhet kan delas in i: [11]:

- Rummet (ljus, ljud, rekvisita, färg, form)
- Mötet (mellan människor, gäst, personal)
- Produkten (mat och dryck, njutning, fest)
- Stämningen (atmosfär, sinnen, service, känsla)
- Styrsystemet (ekonomi, hygien, koncept)

Man kan definiera det tre inre rummen i FAMM som måltids*miljön* och måltids*situationen* som ett vidare begrepp där FAMM: s alla delar ingår tillsammans med individens egen förmåga att äta samt också stödjande ät- åtgärder för att hantera mat och dryck.

Organisationen runt måltiden har betydelse för aptiten och förmågan att äta, vilket också studerats vetenskapligt. Man har funnit att äldre på sjuk- eller ålderdomshem upplevde bristande aptit samt begränsad möjlighet att påverka maten och måltiderna i jämförelse med dem som bodde i annat boende. Också den psykiska och den fysiska miljön inverkar på aptiten och förmågan att kunna äta. Alla delar i FAMM är lika viktiga för att bidra till en god måltidsupplevelse.

Syfte

Att skapa en god och stämningsrik måltidsupplevelse för de boende genom ökad förståelse och kunskap bland personalen om måltidsmiljöns och måltidssituationens betydelse för att underlätta ätandet för aptit och energi- och näringsintag samt hur man som vårdpersonal med små förändringar kan bidra till en god måltidsupplevelse

Målgrupp

Våra äldre på våra särskilda boenden.

Aktiviteter

Anställning av en projektledare, behov och kompetenskartläggning, föreläsning med workshop, redovisningar, avslutande summeringar, uppföljning av resultatet, återkoppling av resultatet till deltagarna (övriga verksamheter och politikerna), utvärdering av resultatet samt spridning av resultatet.

Det kommer att finnas åtta workshops för deltagarna att välja på mellan. Dessa kommer att genomföras under en vecka på förmiddagar och eftermiddagar. Grupperna som bildas kommer också att ha i uppdrag att föra med sig det de lärt sig ut på enheterna för det fortsatta arbetet med förbättringsområdena. Varje enhets personal skall gemensamt komma överens om cirka tre förbättringsområden som skall genomföras och vars effekt ska följas upp efter cirka fem veckor. Projektledaren kommer att ansvara för förutbildningsinsatserna, organisera workshops samt vara ett stöd för enheterna när det skall tas fram förbättringsområden. Vi ser gärna att projektledaren är legitimerad dietist. För att projektledaren ska kunna utforma föreläsning och workshop på bästa sätt kommer initialt en behovs- och kompetenskartläggning att genomföras ute på boendena då också de boendes synpunkter är mycket viktiga att inhämta.

Förväntat resultat

Att skapa en bättre, godare och mer stämningsfull måltidsupplevelse för de boende genom ökad förståelse och kunskap bland personalen om måltidsmiljöns och måltidssituationens betydelse för att underlätta ätandet för aptit och energi- och näringsintag samt hur man som vårdpersonal med små förändringar kan bidra till en god måltidsupplevelse med rätt stöd och hjälp.

Förvaltningens överväganden

Som prioriterat mål i Askim-Frölunda-Högsbos budget står tydligt att ” *Måltiderna inom äldreomsorgen ska vara av hög kvalitet och måltidssituationen ska bidra till en gemenskap som bryter ensamhet och isolering*”. Ett led i detta arbete är projektet ” Den Goda Måltiden” som syftar till att skapa en god och stämningsfull måltidsupplevelse för de äldre. Det är viktigt att stadsdelsförvaltningen arbetar aktivt med verksamhetsutveckling och nyttjar de möjligheter som finns vilket är ett ständigt pågående arbete. I Göteborgs Stad pågår sedan flera år ett stort måltidsprojekt i vilket goda måltider och en god måltidsmiljö inom äldreomsorgen tillsammans är ett prioriterat mål i budgeten.

Stadsdelsförvaltning anser att det är viktigt att tydliggöra att detta projekt är ett komplement till det stora måltidsprojektet i Göteborgs Stad och inte ytterligare ett måltidsprojekt, Fokus för projektet kommer främst att hantera kompetensutveckling, då det finns kunskapsbrister i arbetet med kost och måltid inom särskilt boende och att rätt stöd och hjälp i dessa frågor ofta saknas. Projektledaren för projektet ska ha utbildningsbakgrund som legitimerad dietist för att rätt professionellt stöd och hjälp ska finnas ute på boendena samt att föreläsningar ska innehålla rätt aspekter avseende kost och måltid. Stadsdelsförvaltning delar projektansökans åsikt om att projektledaren ska ha en utbildningsbakgrund som legitimerad dietist.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positiv till projektet i sin helhet samt till den projektansökan som upprättats och kommer kontinuerligt att följa upp projektet om anslag beviljas.

GÖTEBORGS STAD ASKIM-FRÖLUNDA-HÖGSBO

Hans Erngren

Stadsdelschef

Bilaga 1: *Projektansökan ” Den Goda Måltiden”*

Bilaga 2: *Projektplan*

Bilaga 3: *Kostnadsbudget*